

onderwerp	Concept verslag Bestuurlijke Klimaatadaptatietafel Limburg	
datum	10 maart 2022	
tijdstip	9:30 - 12:00	
locatie	Congrescentrum Het Forum, Roermond	
aanwezig	P. van der Broeck (vz) J. van Wersch L. Roefs J. Nelissen P. van Dijck J. de Boer T. Huyskens A. Splinter R. Peperzak C. Claessens E. Beurskens R. Martens J. Lalieu G. Krabbendam G. IJff P. Baneke J. Smits J. van der Meij M. Hofstra K. Weustink T. Reinders P. Houkes <i>Ambtelijke ondersteuning</i> A. Janssen J. Stemkens G. Montulet N. Vromans	Waterschap Limburg Waterschap Limburg Provincie Limburg WML LLTB Limburgs Particulier Grondbezit Werkregio Waterpanel Noord Gemeente Bergen Gemeente Gennepe Gemeente Heerlen Gemeente Horst a/d Maas Gemeente Leudal Gemeente Maasgouw Gemeente Maastricht Gemeente Meerssen Gemeente Mook en Middelaar Gemeente Roerdalen Gemeente Vaals Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat Rijkswaterstaat Zuid-Nederland Programmamanager Robuust Watersysteem Limburg Eigenaar resort Marina Oolderhuuske
Afwezig	T. Hermanussen L. Koreman P. van de Rijdt W. Alblas A. van Disseldorp S. Demandt J. Rooijmans G. Peeters J. Quadvlieg H. Hodzelmans M. Roelofs J. Mertens H. Meuwissen	Waterschap Limburg Waterschap Limburg Waterschap Limburg Waterschap Limburg Natuur- en Milieufederatie Natuurmonumenten Staatsbosbeheer Stichting Limburgs landschap HISWA / Recron LWV VRLN Wonen Limburg Gemeente Beekdaelen Gemeente Beek Gemeente Beesel Gemeente Brunssum Gemeente Echt-Susteren

J. Custers	Gemeente Eijsden-Margraten
J. Last	Gemeente Gulpen-Wittem
T. Weijers	Gemeente Kerkrade
B. Smeets	Gemeente Landgraaf
R. Stienen	Gemeente Nederweert
P. Sanders	Gemeente Peel en Maas
R. Evers	Gemeente Roermond
A Waajen - Crins	Gemeente Roermond
W. Schleijsen	Gemeente Simpelveld
C. Vankan	Gemeente Valkenburg
M. Pollux	Gemeente Venlo
C. Vervoort	Gemeente Venray
P. Verbraak	Gemeente Voerendaal
J. Tobben	Waterschap Limburg
R. Huisman	Provincie Limburg

	Afspraken en acties	Actiehouder
1	<p>Opening en mededelingen</p> <ul style="list-style-type: none"> Perry Houkes, eigenaar van het resort Marina Oolderhuske, geeft een uitgebreide fotopresentatie over de gebeurtenissen van afgelopen zomer en de gevolgen daarvan voor zijn onderneming. <p>Gevraagd wordt hoe de schadeverzekering is geregeld. Ook wordt voorgesteld om een collectief te maken, zodat de schade behapbaar blijft voor ondernemers. Aangeven wordt dat dit laatste ook terugkomt in het concept Masterplan Maas.</p>	-
2	<p>Hoogwater en wateroverlast</p> <p>A. <u>Landelijk</u></p> <p>Marieke Hofstra van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat geeft een toelichting over de voortgang van de verschillende werksporen van de Landelijke Beleidstafel Hoogwater en Wateroverlast.</p> <ul style="list-style-type: none"> Voor het hoogwater van juli had de gemeente Meerssen ook al te maken met wateroverlast. Gerard IJff vraagt zich af of de Landelijke Beleidstafel ook kijkt naar andere extreme buien die wateroverlast veroorzaken. <p>Marieke Hofstra geeft aan dat ook die buien nadrukkelijk worden meegenomen in de beleidstafel, al worden in de Wet schade bij rampen andere afwegingen gemaakt. De beleidstafel kan daar niets in betekenen. Wel doet de beleidstafel een aanbeveling voor het verbeteren van de stelstel van verzekeringen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Aangegeven wordt dat het op sommige punten niet duidelijk is wie verantwoordelijk is voor een eigendom (bv. een duiker). Hierdoor functioneert het watersysteem niet zoals het hoort. <p>Vanuit Rijkswaterstaat wordt aangegeven dat dit in hun evaluatie wordt meegenomen.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • Het is belangrijk om internationaal nauw samen te werken voor een goede monitoring en voorspelling van de afvoer. Samen met de Rijksoverheid moeten we kijken welke stappen we kunnen zetten. De minister heeft ook toegezegd dit mee te nemen in zijn kennismakingsronde met de Belgische ministers. Ook op andere plekken moeten we dit aankarten, bv de Internationale Maascommissie. • Opgemerkt wordt dat aan de maakbaarheid van het systeem ook een einde zit. Soms zit het gewoon vol. En dat geldt ook voor de fysieke ruimte die beschikbaar is om aanpassingen en maatregelen te realiseren. • Gevraagd wordt hoe we de bevolking gaan helpen met zelfredzaamheid. De komende maanden gaan we kijken hoe we kunnen zorgen voor concreet handelingsperspectief. 	
	<p>B. <u>Regionaal / Lokaal</u></p> <p>Theo Reinders, programmamanager Robuust Watersysteem Limburg, geeft een toelichting op de laatste stand van zaken met betrekking tot de uitwerking van de propositie 'Naar een robuust watersysteem Limburg'.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gerard IJff pleit ervoor water meer voorrang te geven in de adviezen; er moet een cultuurverandering komen. <ul style="list-style-type: none"> ○ Lia Roefs geeft hier op aan dat in de POVI veel zaken naast elkaar worden gezet, maar dat er geen keuzes worden gemaakt. In het Provinciaal Waterprogramma is dat al beter voorzien, dat wordt nu vertaald in de nieuwe verordening. ○ Volgens Theo Reinders kun je het iemand niet kwalijk nemen dat hij bestaande kaders volgt. In de besluitvorming moet dan de juiste afweging worden gemaakt. ○ Aangegeven wordt dat specialisten juist ook advies moeten geven vanuit de eigen deskundigheid. Als bestuurder moet je de afweging maken over wat je belangrijker vindt. • Twan Huyskens geeft aan dat ze binnen Waterpanel Noord ook een mandaatregeling moeten maken. • Peter van Dijk vindt het belangrijk dat stakeholders zo snel mogelijk worden betrokken. Theo Reinders bevestigt dat we met de betrokkenen om de tafel moeten, want we hebben elkaar nodig. 	
3	<p>Rijkswaterstaat</p> <p>Karin Weustink van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland geeft een toelichting op wat RWS doet aan klimaat en hoe ze de verbinding leggen met de partijen in Limburg. De hoogwatersituatie is daarbij de rode draad.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gevraagd wordt of het mogelijk is iets te zeggen over de invloed van de Grensmaas tijdens de hoogwatersituatie. Karin Weustink meldt dat de Grensmaas te maken heeft gehad met grote erosiegaten. Naar de morfologie wordt onderzoek gedaan. Daarbij is het zo dat wat in Limburg wegspoelt, op andere plekken weer weggebaggerd moet worden. We moeten daarom zuinig zijn op het materiaal. Als we materiaal weghalen moeten we dat op een andere plek weer terugbrengen. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Gevraagd wordt waarom het zo erg is dat sediment wegspoelt bij de Grensmaas. Immers willen we daar toch de natuur haar gang laten gaan? Karin Weustink: de grindpakketten beschermen de onderlagen tegen erosie. Op het moment dat een grindpakket doorbreekt neemt de erosie sterk toe. Het geërodeerde materiaal wordt op een andere plek afgezet en kan daar een belemmering vormen voor bijvoorbeeld de scheepvaart. • Gevraagd wordt of een wat diepere Maas misschien beter is om meer water kwijt te raken. Karin Weustink: de Maas slijt sowieso enigszins uit, maar als een stuwpand leegloopt heeft dit ook grote effecten. Aangevuld wordt dat bij het bepalen van de dijkhoogte ook rekening is gehouden met een Maas die elk jaar iets lager komt te liggen. Als we dus iets willen doen aan de daling, dan moeten we ook iets doen aan de dijken, etc. Alles hangt met elkaar samen. 	
4	<p>Nazorg van de wateroverlast Aldo Janssen van Waterschap Limburg geeft een toelichting op de voortgang en tussentijdse resultaten van de taskforces.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naar aanleiding van de presentatie wordt opgemerkt dat het vooral gaat over de lange termijn. Vraag is wat we doen op de korte termijn. Aldo Jansen geeft aan dat deze zorg vaker is uitgesproken. De presentatie gaat inderdaad over de lange termijn. Water in Balans en het HWBP gaan over de middellange termijn. Daarnaast zijn we met een aantal partijen aan het kijken wat we in het hier en nu kunnen doen. Peter van Dijk ziet graag uitgetekend hoe de bestuurders hierin worden meegenomen. Aldo Janssen: stemt toe om volgende keer de samenhang te presenteren. Volgens Theo Reinders moeten we ook eerlijk zijn dat als het weer gebeurt, we nog steeds hetzelfde probleem hebben. Het is een spanningsveld waar we in zitten. Je wil voorkomen dat je met noodmaatregelen schade veroorzaakt bij anderen. Patrick van der Broeck vindt wel dat we met antwoorden moeten komen. Ondanks dat het een complex verhaal is. In de beleving van de mensen blijft het oorverdovend stil. Communiceer ook binnen je eigen kring dat de opgave zo groot dat als we ons niet gezamenlijk organiseren, we er ook niet komen. Josette Van Wersch vertelt dat we ook veel vragen krijgen over wat men moet doen bij een (aankomend) hoogwater. Per gemeente gaan we samen kijken wat dan nodig is. • Opgemerkt wordt dat wij mensen eigenlijk het probleem zijn en niet het water. Wij zijn immers overal gaan zitten waar het niet moet. Verder hanteren we nu risico's als omslagpunt, maar hebben we ook een economisch omslagpunt? Nemen we dit als criteria mee? Langzamerhand is het misschien goedkoper om een hindernis weg te halen in plaats van beveiligen of andere maatregelen nemen. We moeten ons afvragen wat het ons werkelijk waard is om iets te beschermen. Aldo Jansen: we nemen dit ook mee. • We moeten ook de discussie voeren over of je al deze investeringen wel wil doen of dat je mensen niet gewoon een schadevergoeding geeft. Wanneer burgers in een gemeente een dijk willen aanleggen, dan heeft deze dijk weer een effect op een andere plek of in een andere gemeente. Waar je burgers mee kan helpen is met wat 	

	<p>ze direct om de woning kunnen doen. Met dat advies en hoe je dat aanpakt help je burgers op korte termijn. Oproep hoe we dat op korte termijn kunnen organiseren. Josette Van Wersch geeft aan dat we maatwerkadvies op de agenda moeten zetten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Robert Martens geeft aan dat hij zich als gemeente erg in de steek gelaten voelt. We hebben water in de retentiebekkens gelaten en nu moeten we de mensen uitleggen dat ze een deel van de schade zelf moeten betalen. Ook geven mensen aan dat ze normaal geen water binnenkrijgen en nu met de aangelegde nooddijk wel. Mensen kijken naar de gemeente. <p>Opgemerkt wordt dat je ook in ogenschouw moet nemen dat mensen zelf een bewuste keuze maken om op die plek te gaan wonen en dat ze dus ook een eigen verantwoordelijkheid hebben.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gevraagd wordt hoe het internationaal geregeld is. Het is goed voorstelbaar dat maatregelen stroomopwaarts ook hier effect hebben. Het idee is natuurlijk ook om water vast te houden daar waar het valt. Zijn daar afspraken over? <p>Aldo Jansen geeft aan dat we onder andere een richtlijn overstromingsrisico's hebben. Ook is er de Internationale Maascommissie. Daar is dit iedere keer de basis waarover je met elkaar in gesprek gaat. De recente overlast en gevolgen helpen in het gesprek met andere landen.</p>	
5	<p>Startdocument Waterstromen</p> <p>Vanwege de beperkte tijd is het niet mogelijk om het startdocument Waterstromen toe te lichten en daar in de vergadering op te reageren. Jos Stemkens stelt voor om voor 25 maart schriftelijk te reageren. Dit verzoek wordt aan partijen via de AKaL gedaan worden, met nadrukkelijk ook de oproep om daar bestuurlijk naar te kijken. Het is namelijk een document van ons allemaal.</p>	
6	<p>Doorkijk naar een droogtestrategie</p> <p>Eveneens volgende keer te behandelen. In de droogtestrategie denken we vooral na over wat we kunnen doen voor de lange termijn, want wat we nu doen is niet genoeg. Veel maatregelen die we nemen om wateroverlast te voorkomen zijn vaak ook goed om droogte te voorkomen.</p> <p>Lia Roefs wil in de volgende bijeenkomst ook graag nagaan of we kunnen komen tot een gezamenlijke intentieverklaring. Dit als voorportaal richting een grondwaterconvenant.</p>	
7	<p>Deltaplan Hoge Zandgronden fase 2 2022-2027</p> <p>De definitieve bestuursovereenkomst is als bijlage toegevoegd. Josette Van Wersch laat weten dat er nog drie miljoen is die we moeten verdelen over Limburg en Brabant. Alle partijen worden verzocht om aan te geven hoe ze invulling gaan geven aan projecten die in het bod zitten. Over twee jaar is er namelijk een tussenevaluatie waarbij wordt gekeken hoever we zijn met het uitvoeren van maatregelen. Op basis daarvan worden afspraken gemaakt hoe om te gaan met de nog te verdelen drie miljoen. In de komende overleggen wordt van de partijen een overzicht gevraagd van hoe het staat met de projecten en wat de planning is.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In dit kader wordt opgemerkt dat alle plannen ook moeten worden uitgevoerd. Daar zijn allemaal mensen voor nodig. We moeten daar als partijen met elkaar ook eens over nadenken. 	

8	Verslag vorige vergadering <ul style="list-style-type: none"> • Akkoord	
9	Rondvraag <ul style="list-style-type: none"> • De meerwaarde van het fysieke overleg wordt door alle aanwezigen bevestigd. Het geeft veel meer voeling aan de gesprekken en de discussies. • Er wordt een oproep gedaan voor ideeën voor de volgende vergaderlocatie. Voorgesteld wordt Kasteel Hartelstein.	